

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

BEWI Finland Oy / Antti Rokka

Asia

Lupahakemus haarapääskyjen pesien hävittämiseen tehdasalueen katoksesta Salossa, Varsinais-Suomessa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa viiden haarapääskyn (*Hirundo rustica*) pesän hävittämiseen ajalla 1.3.-31.3.2025. Pesät sijaitsevat tehdasrakennuksen ja varaston välissä olevan katoksen rakenteissa. Tarkoituksena on poistaa pesät hyvissä ajoin ennen pesimäkauden alkamista ja asentaa suojaverkot rakenteisiin välittömästi pesien poistamisen jälkeen. Siirtämistä ei nähdä mahdolliseksi, sillä siirtäminen ilman, että pesät menisivät rikki, on haastavaa.

Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Tehtaassa valmistetaan tuotteita elintarviketeollisuuteen ja pesivät linnut aiheuttavat hygieniariskin likaamalla katoksen alla ja varastossa olevia paketteja. Tuotepakkauksia kerätään ja käsitellään katoksen alla ennen kuin ne siirretään varastoon. Aika, jonka pakkaukset ovat katoksen alla, voi olla pahimmillaan useita tunteja. Katos on hyvin pieni alue tehdasrakennuksen ja varaston välissä, joten riski on erittäin suuri. Lisäksi alueella työskentelee jatkuvasti varastotyöntekijöitä, joten siinäkin on merkittävä terveysriski. Iso ongelma on myös se, että muutaman metrin päässä pesistä on oviaukot tuotantoon ja varastoon, joten linnut eksyvät varasto- ja tuotantotiloihin. Riski konkretisoitui viime kesän lopulla, kun jouduttiin hävittämään iso määrä likaisia tuotepaketteja varastosta.

Hakija on pyytänyt lausuntoa Salon kaupungin terveystarkastajalta. Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto puoltaa lupahakemusta. Linnut ja pesät lisäävät riskiä pakkausten likaantumisen siirron ja varastoinnin aikana. Pesät lisäävät myös riskiä lintujen sisäänkäyntiin tehtaassa tuotantotiloihin, mikä aiheuttaisi tuoteturvallisuusriskin.

Tehdasalue sijaitsee maatalousympäristössä, jonka lähistöllä on runsaasti erilaisia maatalusrakennuksia, joissa pääskyt voivat jatkossa pesiä. Tekopesiä ei voi hakijan mukaan asentaa tehdas- tai varistorakennukseen ilman, että ne aiheuttavat terveysuhkaa. Katoksen välittömässä läheisyydessä on edelleen riskinä tuotteiden likaantuminen sekä pääsy varastoon ja tuotantoon. Tehdasrakennuksen päätysivulla käsitellään ja varastoidaan raaka-ainetta merikonteissa. Varistorakennus on iso telttahalli, johon ei teknisistä syistä pysty helposti asentamaan mitään. Hakija kuitenkin haluaa ohjata linnut turvalliseen paikkaan katoksesta. Tähän voitaisiin vaikuttaa myös tekopesien avulla ja hakija on valmis, mikäli se nähdään tarpeelliseksi asentamaan korvaavan määrän pesäaluslautoja tai tekopesiä kiinteistön alueelle. Mikäli rakennusten seiniltä ei löydy sopivia paikkoja voidaan rakentaa erillinen rakennelma, johon tekopesät voisi kiinnittää. Yksi vaihtoehto olisi esim. takapihalla, koska siellä ei ole avonaista kulkureittiä varastoon. Hakija on toimittanut valokuvia katos- ja tehdasalueesta.

Määräykset, joita hakemus koskee

Haarapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kiello on voimassa pesimäajan ulkopuolella, kun kyse on toistuvasti käytettävästä pesästä. Haarapääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehtot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan haarapääskyn pesien hävittämiseen ja pesinnän estämiseen.

- 1 Lupa on voimassa 15.4.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kaikki olemassa olevat haarapääskyn pesät tehdasrakennuksen ja varaston välissä olevan katoksen rakenteista.
- 3 Pesien hävittämisen jälkeen haarapääskyjen pesintää katoksesta tulee estää hakemuksessa esitetyllä tavalla verkottamalla rakenteita, joihin pesiä voidaan rakentaa. Lisäksi voi kokeilla ovien yhteydessä valo- tai elektromagneettisia karkottimia. Ennaltaehkäiseviä keinoja tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää. Toimet tulee aloittaa ennen pesimäaikaa.
- 4 Hävitetyt pesät tulee korvata tarjoamalla tehdasalueella pesimäpaikka vähintään viidelle pesivälle haarapääskyparille 15.4.2025 mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee ottaa huomioon lajin pesimäbiologia.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/1489/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, kuinka monta pesää hävitettiin ja milloin. Ehdon 4 mukaisista korvaavista pesäpaikoista tulee lähettää valokuva. Lisäksi tulee kertoa, miten haarapääskyjen pesintää ennaltaehkäistiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Pesivät haarapääskyt aiheuttavat katoksessa hygieniariskin valmistettaville tuotteille, sillä lintuja pesii ja liikkuu samassa tilassa, jossa varastoidaan ja kuljetetaan elintarviketeollisuuteen tarkoitettuja tuotteita. Lisäksi on riskinä, että haarapääskyt lentävät katoksesta sisätiloihin.

Ennen haarapääskyn pesimäajan alkua kaikki katoksessa olevat haarapääskyn pesät saa hävittää. Pesiä on löydetty viisi, mutta on mahdollista, että kaikkia pesiä ei ole

havaittu ja tästä syystä hävitettävien pesien määrä ei ole rajattu. Kaikkien olemassa olevien pesien poisto on perusteltua, sillä haarapääskyjä tulee kaikin keinoin ohjata pesimään muualla. Lupa on myönnetty 15.4. asti voimassa olevana, jotta toimenpiteet ehditään varmasti suorittamaan.

Ehdoissa painotetaan ongelman ennaltaehkäisyn merkitystä. Hakija on asennuttamassa nykyisille pesäpaikoille verkotuksia pesien poistamisen jälkeen. Lisäksi tulee harkita keinoja, joilla estää lintujen lentäminen katokseen. Pesäpaikkauskollisena lintuna haarapääskyt tulevat pyrkimään katokseen ainakin pesimäkauden alussa, vaikka vanhat pesät olisi poistettu ja pesäpaikat verkotettu. Lintujen lentämistä katokseen voi pyrkiä estämään mm. käyttämällä valo- tai elektromagneettisia karkottimia ja pitämällä katosta mahdollisuuksien mukaan suljettuna.

Koska katoksessa arvioidaan olevan viisi haarapääskyn pesää, tulee korvaavia pesäpaikkoja tarjota vähintään viidelle parille. Hakija ei usko, että tehdasalueen rakennusten seinustoille voi asentaa esimerkiksi pesäanalusautoja ilman hygieniariskiä, mutta hakija on valmis selvittämään mahdollisuutta erillisen, haarapääskyjen pesintään soveltuvan rakenteen tekemistä tehdasalueelle, jos seinustoilta ei sopivia paikkoja löydy. Lupaehtojen mukaisesti korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee huomioida lajin pesimäekologia, ja tähän liittyen apua voi pyytää esimerkiksi paikalliselta lintuyhdistykseltä tai luontokonsultilta. Tarjoamalla haarapääskyille muita pesäpaikkoja katoksen ulkopuolelta voidaan myös vaikuttaa siihen, että linnut eivät pyri entiseen tapaan katokseen pesimään. Korvaavien pesäpaikkojen perusteella katsotaan, etteivät luvan mukaiset toimenpiteet vaaranna lajin suotuisan suojelutason saavuttamista.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman, jotta pesät poistetaan ennen haarapääskyn pesimäkautta eikä pesintä ehdi alkaa vanhoissa pesissä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi

Salo kirjaamo@salo.fi

SLL Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri varsinais-suomi@sll.fi

Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry. (TLY) suojelu@tly.fi

Tapiola Varsinais-Suomi—Satakunnan ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/1489/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/1489/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 26.03.2025 08:53

Ratkaisija Aalto Tapio 26.03.2025 09:05

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.